

СТАНОВИЩЕ

Относно научно-изследователската и преподавателската дейност на **гл. асистент**

Радослава Емилова Грозданова, дб, във връзка с участието ѝ в конкурс за академичната длъжност „**Доцент**“ за нуждите на Отдела по имунология и алергология на НЦЗПБ, по професионално направление Биологични науки 4.3.

От Академик Д-р Богдан Петрунов

БАН, НЦЗПБ

В обявеният в бр. 54/23г на Държавен вестник конкурс за заемане на академичната длъжност „**Доцент**“ за нуждите на Отдела по имунология и алергология на НЦЗПБ се е явил единствен кандидат – гл. асистент Радослава Емилова Грозданова, дб от същия отдел.

За участие в конкурса кандидатката е представила 1 дисертация за дб, 31 публикации в чуждестранни списания с определен квартил, 18 публикации в наши и международни списания без определен квартил, 2 глави в монография, 63 участия с презентации или постери в международни научни срещи и 110 участия в национални. Това говори за значителните усилия на кандидатката да направи достояние своите изследователски резултати до международната и национална научна общност. Цялото научно творчество на Грозданова е в сътрудничество с други специалисти, като в над 40% от публикуваните статии тя е на първо място в авторски колектив, което показва нейната значима роля в реализацията на изследователската работа. Силно впечатление прави полученият импакт фактор – 34,75 от публикуваните 31 статии в международни или наши научни списания с определен квартил. Значимостта на проучванията на Грозданова и публикацията на получените резултати се потвърждава с високият брой на добре документирани им цитирания – 164, от които 74 от последните 5 години, което ясно показва тяхната актуалност. Специално искам да отбележа активността на кандидатката с участието с в 18 научни проекта финансириани от Фонд „Научни изследвания“, Софийския университет и

МУ, София, което показва нейния вкус в решаването на различни научно-практически въпроси. През 2014г успешно защитава дисертационен труд за получаване на научната степен „доктор“ на тема „Ролята на медиаторите на периваскуларната мастна тъкан върху аортната контракция ...“

Анализът на научно-изследователската и научно-приложната дейност на Грозданова показва, че тя има широки интереси в областта на имунологията и алергологията, които се базират на много добра и теоретична и методично-лабораторна подготовка позволяващи да реализира много интересни със значима научна стойност изследователски проекти. Прави силно впечатление стремежът на Грозданова за практическото внедряване на нейните резултати с разработването или оптимизирането на различни лабораторни/имунологични методи. Основните приноси от извършената от кандидатката изследователска работа биха могли според мен, да се резюмират по следния начин.

1. Интересни са данните при проучване на желязната хомеостаза при различни патологични състояния; значението на серумния хепсидин при пациенти с бета-Талесемия и участие във въвеждането на метод за неговото определяне ; въвеждането на метод за определяне на еритроферон в серума.
2. Много важни от теоретична и практическа гледна точка са широките проучвания върху хуморалния и клетъчен имунния отговор при Ковид-19 със сравняване на имунизирани и преболедували лица в колектив под ръководството на проф. Мари Николова. Съобщават се оригинални резултати за връзката между нивата на антителата от клас IgG и IgA и вирусния товар ; за тежестта на заболяването във връзка с характера на цитокиновата секреция чрез Луминекс системата , позволяваща откриването и анализирането на 25 цитокина; потвърждаване на значението на вирус-специфичните столови-паметови Т- лимфоцити за имунната протекция спрямо инфекцията. Оригинални, от международен интерес са проучванията за характера на клетъчния имунитет при здравни работници у нас. Всичко това позволява да се получи достатъчно обоснована картина на характера на имунния отговор спрямо Ковид-19 инфекцията в българската популация в хода на пандемията.

3. Определено с приносен характер са и проучванията върху ХИВ инфекцията, с определяне на двойно негативните /CD4-CD8- / и двойно позитивните / CD4+CD8+ / Т клетки като важен прогностичен белег при имунното възстановяване на ХИВ+ пациенти подложени на анти-ХИВ терапия; много интересни и актуални са проучванията за клетъчния имунен отговор на ХИВ+ хора с коинфекция с корона вирус;
4. Значителен интерес представляван изследванията на клетъчния имунитет и цитокиновата продукция при пациенти с латентна и активна туберкулоза, в рамките на Националната програма за борба с туберкулозата.
5. С приносен характер са проучванията в областта на алергологията с определянето на Т-регулаторните лимфоцити и техните субпопулации при пациенти с дихателна алергия с оглед оценка на клиничния ефект от проведената алерген-специфична имунотерапия, успоредно с определяне съотношението на специфичните IgE и IgG4 антитела като маркер в това отношение.
6. Специално трябва да се отбележи приносът на Грозданова в масовите скринингови програми за търсене на вроден хипотиреоидизъм и надбречнокоркова хиперплазия с разработване внедряване на различни методи в ендокринната диагностика.
7. Интересни и оригинални за нашата страна са данните от проучванията на оксидативния стрес с разработване на метод за неговото определяне в плазма и клетъчен лизат и специално в СД4 и СД8 субпопулации при ХИВ+ лица подложени на дългосрочна анти-ретро-вирусна терапия.

Кандидатката има и добре изявена преподавателска дейност, както личи от представените документи. Тя умело споделя своя богат теоретичен и практически опит по отношение на студентското образование, подготовката на магистрати, специализанти и докторанти.

Гл. асистент Радослава Грозданова е родена през 1978г в Перник. Завършила висше образование бакалавър и магистър по биология в Биологичния факултет на СУ, София. Започва работа като биолог в Клинична лаборатория на б-цата в Перник през 2003г, а от 2005 г. постъпва на работа в Цитологичната лаборатория на Университетската детска б-ца

в София до 2016г, след което е на работа в Централната имунологична лаборатория при НЦЗПБ, където е и до сега. Владее писмено и говорим английски и руски езици. Има висока компютърна грамотност. Преминала е много различни курсове за специализация и усъвършенстване, което е помогнало много за нейното израстване като утвърден учен-имунолог. Във връзка с националните изисквания за „Доцент“ кандидатите да имат минимум 400 точки, Грозданова значително надхвърля тази граница – нейната изследователска и преподавателска активност събира 1021 точки.

В заключение, въз основа на представената богата информация за резултатите от научно-изследователската и приложна дейност на кандидатката, нейната активна преподавателска активност и личното ми впечатление от професионалните ми контакти с нея си позволявам, да определя гл. асистент Радослава Емилова Грозданова като напълно изграден млад учен-имунолог, с широка имунологична култура, с богат практически опит и владене на богат набор от лабораторно-изследователски и диагностични методи, способна да генерира изследователски идеи и да ръководи колективи за тяхното изпълнение. Всичко това ми дава пълно основание да препоръчам на уважаемото научно жури, да избере гл. асистент Радослава Емилова Грозданова, дб на академичната длъжност „доцент“ по научната специалност „имунология“, научно направление Биологични науки 4.3., което тя напълно заслужава, за което аз давам с убеденост и мой глас.

Академик Д-р Богдан Петрунов

29 септември 2023г.